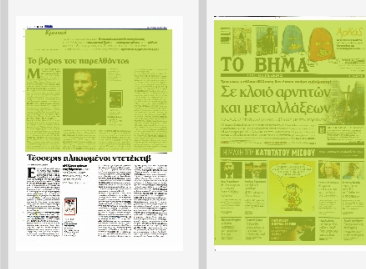

Πηγή: ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ Σελ.: 70 Ημερομηνία έκδοσης: 18-07-2021
 Αρθρογράφος: Επιφάνεια 598.74 cm² Κυκλοφορία: 55380
 Θέματα: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Κριτική

Το οδυνηρό χρονικό μιας **βορειοηπειρωτικής οικογένειας** στην Αλβανία, η **τραυματική ζωή** του **νεότερου γόνου** στην **Αθήνα** και ένα ταξίδι εναγώνιας αναζήτησης στη Βοστώνη συνθέτουν το σκηνικό του νέου μυθιστορήματος του **Χρήστου Αρμάντο Γκέζου**

ΤΟΥ ΒΑΓΓΕΛΗ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Το βάρος του παρελθόντος

Με το μυθιστόρημά του *Η λάσπη* (2014), ο **Χρήστος Αρμάντο Γκέζος** έχει δείξει τον τρόπο με τον οποίο ένας Βορειοηπειρώτης πασχίζει να βολέψει την εικόνα της Αθήνας στα αισθήματά του, ενώ ταυτοχρόνως ψάχνει τους δρόμους μέσα από τους οποίους θα ορίσει την ταυτότητά του σε ένα σαφώς άξενο περιβάλλον. Η κακοδαιμονία, ωστόσο, του ήρωα και η συνεχής ροπή του προς την καταστροφή δεν προκύπτουν μόνο ως αποτέλεσμα του αποκλεισμού του από την κοινωνία υποδοχής, αλλά πρωτίστως ως προϊόν ενός παραλυτικού εγκλωβισμού στην κόλαση του εαυτού του. Με τη συλλογή διηγημάτων του *Τραμπάλα* (2016) ο συγγραφέας σπεύδει να παραμερίσει το θέμα της μετανάστευσης, κρατάει, όμως, από την προηγούμενη δουλειά του τα πάθη της διαταραγμένης προσωπικότητας, σφραγίζοντας και πάλι τους ήρωές του με ένα ανεξίτηλο σημάδι από το παρελθόν.

Το παρελθόν στοιχειώνει εκ νέου τον ήρωα του καινούργιου μυθιστορήματος του Γκέζου, που δεν είναι άλλος από τον γνωστό Σάντο ή Αλέξανδρο της *Λάσπης* - με τον υπερθερμασμένο, εν τούτοις, λόγο του σε φανερή υποχώρηση και με το μίσος του για την Αθήνα σαφώς κατασιτισμένο. Η οικογενειακή κληρονομιά δεν έχει πάψει, παρ' όλα αυτά, να τον περισφίγγει και να τον στενεύει, κι όπως στη *Λάσπη* Αθήνα της οικονομικής κρίσης συνιστούσε μάλλον παρεμπόδιση παράμετρο και το κοινωνικό status του μετανάστη ένα απλό φόντο, έτσι κι εδώ η πολιτική

Το παρελθόν στοιχειώνει εκ νέου τον ήρωα του καινούργιου μυθιστορήματος του Χρήστου Αρμάντο Γκέζου

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΡΜΑΝΤΟ ΓΚΕΖΟΣ

● **Χάθηκε βελόνι**

Εκδόσεις Μεταίχμιο, 2021, σελ. 320, τιμή 15,50 ευρώ

παθολογία της Αλβανίας στα δύο πρώτα μέρη του βιβλίου μπαίνει μάλλον σε δεύτερη μοίρα για να έρθει στο προσκήνιο η μακρά προϊστορία (ήδη από το 1932) της οικογένειας. Έτσι, ο Γκέζος τα πιάνει όλα ξανά από την αρχή για να τα προβάλει σε αναπεπταμένο ενδοοικογενειακό πεδίο. Ένας παρ' ολίγον δολοφονημένος παππούς, που δεν θα μπορούσε ποτέ να ανα-

λάβει διανοητικά μετά την απόπειρα εναντίον του, ένας πατέρας γεννημένος από έναν τέτοιο παππού, που θα μετατραπεί σε μόνιμη πηγή απειλής για τον γιο του, κι ένας γιος σε προχωρημένη σύγχυση, που χάνει τη μάνα του μετά από επίθεση ληστών (στο μεταξύ πεθαίνει και ο πατέρας), χωρίζεται από τα αδέρφια του και μαθαίνει μόνο την εσχάτη ώρα πως έχει

έναν ακόμα αδελφό, αγνοούμενο από πολύ μικρή ηλικία.

Το τελευταίο αυτό γεγονός πυροδοτεί ένα ταξίδι εναγώνιας αναζήτησης του Σάντο στη Βοστώνη, επιβάλλοντας και μια ριζική μετατόπιση της μυθιστορηματικής προοπτικής. Μπορεί ταξιδεύοντας στην Αμερική ο Σάντο να μην ξεφύγει από τα γρανάζια της οικογένειας, καταφέρνει, όμως, σίγουρα να αλλάξει τις προσωπικές του ισορροπίες. Η κατάθλιψη, τα αβυσσαλέα κενά, η ερωτική μοναξιά, η αίσθηση της πλήρους αποκοπής από τον κόσμο, μαζί με το υποκείμενο φάσμα του καθημερινού πανικού και τρόμου, θα αρχίσουν βαθμιαία να ξεριζώνονται από την καρδιά του. Η ανακάλυψη των πάντοτε ανοιχτών οριζώντων του νέου κόσμου; Η υπόσχεση ενός βίου βασισμένου σε εντελώς διαφορετικά θέματα; Η έλευση μιας πρωτόφαντης πίστης στις δυνατότητές του; Όλα αυτά μαζί και ταυτοχρόνως θα γράψουν έναν αισιόδοξο επίλογο και για τα δύο μυθιστορήματα του Γκέζου. Κι αυτό αποδεικνύεται εν τέλει το σημαντικότερο, όχι τόσο επειδή επικρατεί το πνεύμα της προσημόνης και της ελπίδας όσο κυρίως γιατί η μεταβολή της τύχης πηγάζει από μίαν εκ των ένδον μεταστροφή. Ο Σάντο είναι πια σε θέση να σπρώξει από πάνω του την ταφόπλακα του παρελθόντος, μπορεί πλέον να αποφασίσει για το πώς θα ρυθμίσει την πορεία του, μοιάζει επιτέλους ικανός να προχωρήσει σε κάποιες επιλογές. Λύση και κάθαρση μετά από μια σειρά δραματικών εσωτερικών και εξωτερικών συγκρούσεων που μπορούν τώρα να διεκδικήσουν κάποιο έρμα και να αποκτήσουν ένα ζωτικό νόημα.